

El Celler de Can Roca, a tocar del cim
El restaurant de Girona continua com a segon del món

Campanya contra els peatges
El Govern recorda que es multarà

Mort pel fum d'un generador
Un home mor intoxicat en un pis del Guinardó

Tom Hanks encarna Walt Disney
'Mary Poppins', el film entre bastidors

VIURE

Dimarts, 1 maig 2012

LA VANGUARDIA

VICENÇ LLURBA

Brindis. Josep Lluís Pérez i René Barbier: ells van ser el motor del canvi i ara els seus fills també menen les regnes dels cellers

SARA SANS
Tarragona

Quan el 1981 Josep Lluís Pérez es va instal·lar al Priorat per dirigir l'Escola d'Enologia no hi havia telèfons automàtics a la comarca. S'havia de trucar a través de centraleta. Gairebé alhora va arribar René Barbier, amb una fe cega en les possibilitats d'aquella terra de pissarra, durant tants anys relegada a l'ostracisme. L'un hi va posar la ciència i la tècnica. L'altre, l'art i la sensibilitat. De bon principi van compartir celler amb Carles Pastorana i Álvaro Palacios. I fa vint anys van començar a vinificar separatament. Cadascú va emprendre un camí i, entre tots, han transformat una comarca.

No hi havia telèfon. Ara, des del despatx (en una masia envoltada de vinya i bosc a mig camí entre Falset i Gratallops), Josep Lluís Pérez controla estacions meteorològiques ubicades entre vinyes a Egipte i Suècia. El creador del vi Cims de Porrera és al capdavant de l'empresa d'assessoria

PRIORAT 20 anys del boom

● **El negoci del vi ha transformat una comarca deprimida que ara atreu joves viticultors**

● **Els impulsors del canvi van apostar pel terror i a la DOQ avui hi treballen 96 cellers**

ria en viticultura i enologia. Barbier va arribar abans-d'ahir del Japó, un país que l'apassiona i on cada any ven més.

Quan el Priorat era conegut pels vins a granel -només quatre cellers embotellaven, pel cen-

tenar actual- amb una personalitat tan forta com rude, el grup va pactar que les ampolles del seu primer any es vendrien, com a mínim, a 1.500 pessetes. Els van prendre per bojos però van ser visionaris. "Estàvem a

l'altura dels bons vins francesos i fer vi al Priorat era una feina difícil", recorda Pérez. A la primavera dels noranta, tots van suar la cansalada per vendre les primeres caixes. Els va ser més fàcil a l'estranger (encara el

2000, el 70% del vi es venia fora), tot i que ara la balança s'ha equilibrat. I, contra tot pronòstic pel context econòmic, l'any passat, les xifres van ser rècord: es van vendre 3,78 milions d'ampolles amb etiqueta de la DOQ Priorat.

Lluny queda la subhasta a la sala Christie's de Nova York, on l'any 1999 es van pagar 68.000 pessetes per una ampolla Magnum de la Ermita, d'Álvaro Palacios. Allò va servir per situar el Priorat al mapa. Ara no hi ha cap llista en la qual no surti entre els millors del món algun vi d'aquesta comarca.

"Teníem un territori que s'empobria, la gent se n'anava i, encara que els vins eren bons, la vinya s'estava abandonant, la comarca estava oblidada", recorda Montse Nadal, professora de Viticultura de la facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i coordinadora de panells de tast. L'Escola d'Enologia de Falset va ser crucial,

CONTINUA A LA PÀGINA SEGUENT >>

VINT ANYS DEL BOOM EL NEGOCI DEL VI REVITALITZA LA COMARCA

Alemanya beu Priorat

La DOQ va vendre l'any passat un 30% més i va arribar a una xifra rècord: es van col·locar 3,78 milions d'ampolles a 60 països

1.5000
Tempera

Alemanya, els Estats Units, Suïssa, França i Suïssa són, per aquest ordre, els països on els vins de la Denominació d'Origen Qualificada Priorat tenen més èxit. L'any de baixada, durant l'any passat, tant les exportacions —a setanta països d'arreu del món, també a mercats incipients com la Xina o el Japó— com la venda a Catalunya i a Espanya van fer un rècord: es van vendre 3,78 milions d'ampolles amb etiquetes de la DOQ Priorat, un 30% més que el 2010.

"L'èxit que hem fet d'aparar per la qualitat i també per la internacionalització ha donat fruit i, en un context de dificultats econòmiques com ara, els nostres vins s'han venut molt més", destaca el president de la DOQ Priorat, Toni Alcover. No és casual, doncs, que durant el 2011 es registrés l'increment més important de vendes dels últims set anys, segons l'Informe de la DOQ ma-

tris, si el 2010 es van vendre 2.896.426 ampolles, la xifra va arribar als 3.783.094 l'any passat. I això vol dir que en set anys s'han venut gairebé 2,3 milions d'ampolles més. I bona part d'aquest increment (853.323 ampolles) es va registrar durant el 2011. Pràcticament la meitat d'aquesta producció es va vendre al mercat exterior.

Alemanya és, amb 853.423 ampolles venudes (el 2010 se n'hi van vendre 80.423), el país que compra més DOQ Priorat, per davant del mercat interior (a Espanya i Catalunya l'any passat es van col·locar 1,9 milions d'ampolles). Però el cas germànic crida l'atenció perquè, després d'una

dècada de vendes durant el 2008 i el 2009, l'activitat s'ha recuperat de manera espectacular i durant l'any passat es van vendre 208.773 ampolles més que el 2010, amb la qual cosa supera els Estats Units (en el 2011 se'n van vendre 203.242). A tots els països (Des de Suïssa i el Canadà), se va registrar un descens de vendes durant el 2010, que

després ha remuntat. Així, després d'Almanya i els Estats Units va Suïssa (amb 203.242 ampolles), França (133.412), Suïssa (108.200), el Regne Unit (que amb 95.330 ha registrat un increment de més del 90% respecte de l'any passat), Bèlgica (84.999), el Canadà (68.214), Holanda (63.340) i Dinamarca (50.144) són els deu països on

Després d'una baixada el 2008 i el 2009, les vendes en aquell país han fet una remuntada històrica

Denominació en auge

637

cultivars a la DOQ Priorat

L'INCREMENT DE CULIVARS

1984 4 culivars

2005 66 culivars

2012 96 culivars

La gran mostra dels vins

La Fira del Vi de Falset, la mostra dels vins que es produïxen a la comarca, tant els de la DOQ Priorat com els de la DO Montsant, començarà dissabte. Durant aquest cap de setmana els visitants podran tastar els vins dels cellers principals de la comarca ubicats al centre de Falset. La fira comença el doble vescut d'aparador per al públic en general i també per al sector amb nombroses actes paral·lels

de degustació i maridatge i cada vegada més activitats en col·laboració dels pobles de la comarca. Entre els actes destacats hi figuren "el tast del descomat", en el qual els experts tastaran la collita de l'any 2012 i el tast professional que s'organitza el darrer dia. "Amb això, els enòlegs de la comarca aprenen molt i preuen decisions", apunta el president de la DOQ el Priorat, Toni Alcover.

La segona generació reivindica més autenticitat

>> VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

"perquè la gent va començar a formar-se", explica Nadal, que afegeix que rere el vi va arribar la revitalització de tota la comarca: "La gent va començar a quedar-s'hi, es va començar a valorar el territori i el paisatge, va començar a parlar en anglès i a obrir-se al món".

En vint anys, a l'escola d'Enologia s'hi ha sumat el Parc Científic i Tecnològic del Vi, un centre d'investigació que és capdavan-

ter, pel qual van lluitar altres zones vinícoles espanyoles i que finalment es va ubicar a la comarca del Priorat.

"A mi m'obsessionava el terror (terroir); a finals dels vuitanta, a ningú no li interessava viure al Priorat, però jo tenia claríssim que era el lloc", explica Barbier, que, juntament amb Pérez, es va encarregar de crear la seva pròpia competència perquè "estava clar que sols no faríem res". Van convidar altres enòlegs a elaborar al terreny, els van buscar fin-

ques i els van facilitar espai als seus propis cellers si feia falta. Una cosa que continuen fent avui dia.

Clos Martinet, Clos Mogador, Clos Erasmus o el celler d'Alvaro Palacios, entre d'altres, ha estat el punt de partida de molts d'aquests joves enòlegs (també formats al territori), com Esther Nin, Dominik Huber, Roser Amorós, Ricard Rofes, Albert Costa, Fredi Torres i una llarga llista de professionals que avui treballen a la comarca del Priorat. Són la

segona generació i han anat un pas més enllà: defensen uns plantejaments més radicals que els seus mestres pel que fa a la manera de treballar el territori i d'explicar-ho en un vi.

"A diferència de la primera generació, nosaltres hem intentat reconciliar-nos amb les generacions anteriors, per exemple, recuperant el carinyena, una varietat que es va rebutjar perquè es considerava massa rude", explica Sara Pérez, la filla de Josep Lluís Pérez i la que ara porta, entre altres projectes, les regnes de Mas Martinet, un vi que ha obtingut una puntuació excel·lent en l'última llista Parker.

Casada amb el fill de René Barbier (que també es troba al capdavant de Mogador), aquesta nova nissaga d'enòlegs va apostar per l'agricultura ecològica ara fa més

de deu anys. Els interessa la biodinàmica i no paren mai de buscar l'autenticitat. Costi el que costi.

"Al Priorat no hi ha crisi, hem venut més que mai perquè ja estem consolidats; nosaltres venem

TERRITORI

Els enòlegs joves recuperen les varietats originals i busquen les arrels

SENSE CRISI

"Nosaltres venem una regió, un patrimoni, els altres venen una marca"

més respecte la DOQ. Tanmateix, els vins de la D.O. de Catalunya es destaquen a més de setanta països, també a Japó, on comença a obrir-se un mercat nou.

"El nostre gran repte és continuar creixent en vendes i en exportacions, perquè el 90% de les empreses de la DOQ són familiars, i així vol dir que s'han d'ocupar de tot i no sempre poden dedicar pressa sempre a vendre el producte", explica Alcega.

El president de la DOQ insisteix que "les ampelles no es venen soles, la qualitat està contractada i sense el capdavant en l'ambit extern, així ho que una coneguda i una rebuda, però

hem de presentar el nostre producte i vendre'l, i nosaltres també venem molt més que una marca, venem la nostra terra i el nostre paisatge... i així ens diferenciam".

L'obertura de nous mercats a Europa de l'Est i també a Àsia és el primer repte. Al Japó, per exemple, René Barbier va començar a vendre el Clos Magadal fa més de quinze anys. Era l'any. Les 300 ampelles inicials ara s'han convertit en més de 2.000. "Però s'hi ha d'anar per conèixer i que et coneguin...", explica aquest d'arribar d'aquell país i disposar a tornar-hi.

Neul Martín, tastador de Parker, en una visita recent a Falset

Dotze Priorats i cinc caves figuren entre els 20 millors vins catalans i balears, segons Parker

Compartint el cim amb els caves

SANJON FRANCÉS
Barcelona

Els vins del Priorat i els caves ocupen les preferències en l'última llista de la guia de vins més lloada i criticada, alhora, del món: 12 Priorats i 5 caves entre els 20 vins catalans i balears més ben puntuats per la guia The Wine Advocate del gremi de Baltimore Robert Parker. Fins a sis Priorats, tres caves i un Costers del Segre ocupen les deu primeres places de la llista Parker de Catalunya i les Balears, que ha elaborat per primera vegada el tastador britànic Neul Martín.

Si s'analitzen els 20 vins més ben puntuats, les preferències de la guia nord-americana són encara més distants: dotze són Priorats (de Mas Martinet, Clos Magadal, Álvaro Palacios, Terrat al Tinet i Portal del Priorat), cinc són caves (de Gramona, Recaredo i L'encantat), un Costers del Segre (el vinya Thalens 2009 de Castell d'Enric de Ràil Barber), un Montsant (la vinya garrotxina de Caperans Teixar 2009) i un Penedès (el complex, també la Nan Vinya dels Taus 2009, d'Enric Soler).

El Montsant (obscurit al Teixar 2009, de Vinyes Demarcades, el picapoll negre Les Tallades de Cal Nicolás 2009, d'Enric Vins, i el carlíerria Mass de Santó 2009, de Vinyes d'en Gabriel de Darroca) i de l'Empordà (obscrit al Finca Carbet 2007, de Castell Penedès) també troben bona nota. Dos caves de Gramona i un

de Recaredo s'han situat entre els dos primers. Més abans les puntuacions de Parker no havien deixat tan alt el rànquing de qualitat del Penedès, segons el president de la Condena del Cava Sant Sadurn, Pere Bonet, demostren que "el cava és un dels millors vins del món, capaç de competir amb els vienyers i amb els millors vins europeus, gràcies a la qualitat, la tradició i la força dels viticultors i dels enòlegs".

A la llista, que analitza i puntuja 600 vins i caves, hi consten

64 vins del Priorat entre els 100 que han obtingut 90 punts o més. El Consell Regulador de la DOQ Priorat valora molt positivament el reconeixement que els Priorats han aconseguit arreu del món. Sara Pérez, l'enòloga del vi més ben puntuat, el Clos Martinet 2009, abir no podia atorgar la gran satisfacció que sentia, malgrat que considera encara millor l'anyada del 2009. És la primera vegada que un dels seus vins encapçala la llista, i també és la primera que l'elabora sense

una regió, un patrimoni, els altres venen una marca, a Espanya hi ha vins i el Priorat", manté Barbier. La qualitat era la condició. Al carro de l'èxit d'aquests vins s'hi han sumat molts projectes i noms coneguts i algunes inversions milionàries. Alguns van pensar que amb l'etiqueta la feina estava feta i no va ser així. Tanmateix, "els qui realment creuen en el territori i el viuen no estan en crisi; cal estar constantment renovant-se, però és veritat que hi ha diferents velocitats al Priorat", afegeix.

Aquesta DOQ és l'única reconeguda a Catalunya com a Qualificada i una de les dues úniques que hi ha a Espanya. Sota la presidència de Salustia Álvarez, es va iniciar el camí de vi de poble i vi de finca per potenciar la personalitat dels vins, encara que enòlegs

com Montse Nadal opinen que encara s'han de caracteritzar bé els vins, "els vins de finca o de poble no són incompatibles amb una consolidació del producte i una diversificació, cal veure de quina manera evolucionen amb fusta i sense fusta...".

Tots coincideixen a dir que l'exportació "és el camí" i les xifres registrades l'any passat així ho demostren. Tan important és fer un bon vi com saber vendre'l. El cert és que fa vint anys es coneixien a la comarca del Priorat 500 hectàrees. Avui són unes 2.000 hectàrees. Fa només set anys treballaven en la DOQ, 558 viticultors i l'any passat ja n'eren 637. La comarca ja no perd habitants, en guanya. I darrere de la DOQ el Priorat creix amb personalitat pròpia la veïna DO Montsant.

ELS 20 MILLORS

- 1. Clos Martinet 2009.** Mas Martinet, DOQ Priorat... **97 punts**
- 2. Clos Magadal 2009.** DOQ Priorat... **97 punts**
- 3. L'encantat 2009.** Álvaro Palacios, DOQ Priorat... **96-99 punts**
- 4. L'encantat 2009.** Álvaro Palacios, DOQ Priorat... **96 punts**
- 5. Celler Balle Gran Reserva Brut 2009.** Gramona, DO Cava... **96 punts**
- 6. Cavi Penedès.** Mas Martinet, DOQ Priorat... **97 punts**
- 7. Tinet d'en Moll 2009.** DO Cava... **96 punts**
- 8. Les Mampes.** Terrat al Tinet, DOQ Priorat... **96 punts**
- 9. Thalens.** Castell d'Enric, DO Costers del Segre... **96 punts**
- 10. Celler Balle Gran Reserva Brut 2009.** Gramona, DO Cava... **96 punts**

La guia 'The Wine Advocate' elogia més que mai els escumosos de qualitat del Penedès

criança en bides, només en dipòsits de ciment, per mantenir la "estructura" d'una espuma madura i complexa. Les 12.000 ampelles que se s'han fet no es comercialitzaran fins al setembre, a un preu de 30 euros.

Un total de 28 vins de la DO Montsant han tret més de 90 punts. Segons el president del Consell Regulador, Jaume Demarcach, "els nostres cellers continuen treballant molt bé i no renunciem a l'aposta per la qualitat". El director general de l'Institut Català de la Vinya i del Vi, Jordi Boré, destaca que s'ha guanyat punts vis de les onze denominacions d'origen catalanes, "cosa que demostra que els nostres vins tenen un nivell magnífic".